

กระทู้ถามที่ ๔๕๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง การดำเนินการให้นักประอดหัวโขนเคราแดง (นกรงหัวจุก) ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้

จากกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปรามได้บุกเข้าจับกุมประชาชนผู้นิยมเลี้ยงนกรอดหัวโขนเคราแดง (นกรงหัวจุก) ซึ่งเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ซึ่งกำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าจำพวกนก (ลำดับที่ ๑๐) ตามบัญชีท้ายกฎกระทรวง แต่ในสภาพการณ์ปัจจุบันมีประชาชนนิยมเลี้ยงนกรอดหัวจุกทั่วประเทศและสามารถเพาะพันธุ์เพื่อจำหน่ายได้แล้ว ดังนั้นโอกาสที่จะสูญพันธุ์จึงมีน้อยมาก การกำหนดให้ต้องขออนุญาตก่อนเลี้ยงและจำหน่ายจึงเป็นภาระแก่ประชาชนจำนวนมากที่เลี้ยงนกรอดหัวจุกอยู่แล้วและการจับกุมผู้เลี้ยงนกรอดหัวจุกทำให้เกิดเป็นคดีรกรงศาลจำนวนมาก อีกทั้งปัจจุบันนกชนิดนี้กลายเป็นสัตว์เศรษฐกิจซึ่งได้รับความนิยมเทียบเท่านกเขาชวา มีการประกวดแข่งขันกันอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ กฎหมายดังกล่าวจึงล้าหลังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และกลายเป็นช่องทางทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางกลุ่ม จึงควรที่จะได้ยกเลิกการกำหนดให้นักประอดหัวโขนเคราแดง (นกรงหัวจุก) จากการเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง จึงขอเรียนถามว่า

๑. ในปัจจุบันมีนกรอดหัวโขนเคราแดง (นกรงหัวจุก) ตามธรรมชาติเป็นจำนวนเท่าใด และมีการสำรวจพบในพื้นที่ใดบ้าง

๒. ปัจจุบันมีประชาชนผู้นิยมเลี้ยงนกรอดหัวโขนเคราแดง (นกรงหัวจุก) ทั่วประเทศที่ขึ้นทะเบียนและขออนุญาตเพาะเลี้ยงอย่างถูกต้องเป็นจำนวนเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลจะยกเลิกการกำหนดให้นักปรอดหัวโขนเคราแดง (นกกรงหัวจุก) จากการเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วัชระ เพชรทอง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๕๕ ร.

ของ นายวัชร เพชรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การดำเนินการให้นกปรอดหัวโขนเคราแดง (นกกรงหัวจุก) ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง
ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

ข้าพเจ้า นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

ปัจจุบันมีนกปรอดหัวโขนเคราแดง (นกกรงหัวจุก) ตามธรรมชาติเป็นจำนวนเท่าใด และมีการสำรวจพบในพื้นที่ใดบ้าง

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียนว่า นกปรอดหัวโขนเคราแดง มีรายงานการพบทั่วประเทศ พบมากทางภาคเหนือ สำหรับภาคอื่น ๆ พบบ้างตามชายป่า ป่าละเมาะ ไร่ร้าง ยกเว้นภาคใต้พบน้อยมาก คาดว่าเนื่องจากการล่าเพื่อนำไปเลี้ยง ปัจจุบันยังไม่มีการสำรวจปริมาณนกปรอดหัวโขนเคราแดง (นกกรงหัวจุก) แต่อย่างใด

คำถามข้อที่ ๒

ปัจจุบันมีประชาชนผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดง (นกกรงหัวจุก) ทั่วประเทศที่ขึ้นทะเบียนและขออนุญาตเพาะเลี้ยงอย่างถูกต้องเป็นจำนวนเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียนว่า มีผู้แจ้งการครอบครองนกปรอดหัวโขน ทั่วประเทศ จำนวน ๔๕,๕๕๒ ราย จำนวนนก ๔๕๒,๐๘๒ ตัว ได้รับการตรวจสอบทำเครื่องหมาย และออกใบอนุญาตให้ครอบครองแล้วทั่วประเทศ ข้อมูลเมื่อตุลาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๘๒๘ ราย จำนวนนก ๔๒,๑๘๔ ตัว จำนวนผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตให้เพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง (นกปรอดหัวโขน) ทั่วประเทศ เมื่อ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวน ๓๕ ราย

คำถามข้อที่ ๓

รัฐบาลจะยกเลิกการกำหนดให้นกปรอดหัวโขนเคราแดง (นกกรงหัวจุก) จากการเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า

๑. ด้านกฎหมาย

นกรกรงหัวจุกหรือนกรปรอดหัวโขน จัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองลำดับที่ ๕๘๐ ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มีประชาชนมาแจ้งการครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยแจ้งการครอบครองนกรกรงหัวจุกจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามหากประชาชนผู้แจ้งการครอบครองสัตว์ป่าดังกล่าวไม่ดำเนินการขออนุญาตเพาะพันธุ์สัตว์ป่า และขออนุญาตค้าสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะพันธุ์ให้ถูกต้อง ก็จะไม่สามารถนำสัตว์ป่าดังกล่าวไป โอน ซื้ ขาย หรือส่งออกได้

ตามกฎหมายการจะพิจารณาถอนนกรกรงหัวจุกหรือนกรปรอดหัวโขนเคราแดงออกจากการเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองสามารถกระทำได้โดยการแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครอง แต่ทั้งนี้สมควรต้องมีข้อมูลทางวิชาการทั้งข้อมูลด้านนิเวศวิทยาและข้อมูลด้านการเพาะขยายพันธุ์มาสนับสนุนในการพิจารณาด้วย

๒. ด้านนิเวศวิทยา

๒.๑ การกระจายของนกรกรงหัวจุกมีอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะบริเวณชายขอบป่าทุ่งโล่ง ติดอยู่กับป่าอนุรักษ์ แต่ก็มีรายงานการพบชนิดดังกล่าวในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ราบอยู่ภายใน เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน

๒.๒ ข้อมูลจากการรายงานในปัจจุบันพบเพียงในพื้นที่ป่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ส่วนในภาคใต้สำรวจพบว่านกรกรงหัวจุกมีการกระจายด้วยความหนาแน่นต่ำมาก บางบริเวณไม่มีรายงานการพบในธรรมชาติแต่อย่างใด

๓. ด้านการเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์

ปัจจุบันมีรายงานว่าสามารถเพาะขยายพันธุ์ได้ ทั้งในงานทดลองของสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า เช่น ที่สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าพังงา และการดำเนินงานของภาคเอกชนทั่วไป แต่ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร

๔. ด้านประชาชนและความต้องการของสังคม

ปัจจุบันนกรกรงหัวจุกเป็นที่ต้องการของตลาดแข่งขันกันมาก จึงทำให้มีการลักลอบล่าจากภาคเหนือเพื่อนำไปขายเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง จึงต้องมีการชุกช่อนปกปิดในระหว่างการขนส่งเป็นเหตุให้ในแต่ละครั้งมีนกรตายจากการลักลอบขนส่งเป็นจำนวนมาก

๕. สถิติการจับกุมการกระทำผิดกฎหมาย

ในกรณีนครกรุงเทพมหานคร(เฉพาะรวบรวมที่สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช)

๕.๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ รวม ๘๔ คดี จำนวนของกลาง ๗,๑๗๔ ตัว

๕.๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ รวม ๑๕๘ คดี จำนวนของกลาง ๑๕,๓๐๕ ตัว

๕.๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ รวม ๑๑๕ คดี จำนวนของกลาง ๔,๔๒๕ ตัว

ดังนั้นในชั้นนี้ควรคงสถานสภาพของนครกรุงเทพมหานครหรือนครปริมณฑลไว้ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ จนกว่าจะมีการ ข้อมูลสนับสนุนว่าประชาชนหันมานิยมเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์นกชนิดนี้ จนได้จำนวนและคุณภาพ ที่น่าพอใจสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้ ลดความต้องการนกในธรรมชาติ ทำให้นก ในธรรมชาติมีปริมาณเพิ่มขึ้น จึงจะสามารถพิจารณาเรื่องการถอดถอนออกจากการเป็นสัตว์ป่า คุ้มครองต่อไปในอนาคตโดยขณะนี้แนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา คือ

๑) คงความเข้มข้นในการบังคับใช้กฎหมายและการตรวจปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ

๒) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาขออนุญาตเพื่อการเพาะขยายพันธุ์ให้มากขึ้น

๓) ศึกษาและพัฒนาวิธีการในการเพาะเลี้ยงนกกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมสำหรับการส่งเสริมให้ประชาชนทำการเพาะเลี้ยงได้